Република Србија
ГРАД БЕОГРАД
ГРАДСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
02 Број: 013-207/2024 од 26.04.2024. године
Београд, Краљице Марије број 1

ЗАПИСНИК

7. седнице Градске изборне комисије (у даљем тексту: Комисија), одржане дана 26.04.2024. године, са почетком у 16.15 часова, у згради Градске управе града Београда, Улица краљице Марије број 1, у великој сали на 20. спрату.

Седници Комисије присуствују:

1. Зоран Лукић, председник Комисије
2. Војкан Томић, заменик председника Комисије
3. Мирјана Радановић, секретар Комисије
4. Биљана Живковић, заменик секретара Комисије
5. Милош Дејановић, заменик члана
6. Никола Радоњић, члан
7. Андријана Кукољ, члан
8. Тијана Бјеловук, заменик члана
9. Стојан Лончаревић, члан
10. Ивана Марковић, заменик члана
11. Марко Мишић, члан
12. Зоран Алимпић, заменик члана
13. Марко Ивановић, члан
14. Горан Дилпарић, заменик члана
15. Раде Мановић, члан
16. Милорад Косановић, заменик члана
17. Сандра Миликић, члан
18. Сања Милићевић, члан
19. Гордана Дабовић, заменик члана
20. Наташа Живковић, руководилац Стручне службе Градске изборне комисије
21. Светлана Скадрић, члан Стручне службе Градске изборне комисије, која води Записник
22. Лазар Кочовић, члан Стручне службе Градске изборне комисије, која води Записник
23. Ненад Ракић, испред Удружења ЦеСИД, у својству представника домаћег посматрача
24. Александар Марићевић, испред Удружења ЦРТА, у својству представника домаћег посматрача
25.Ања Радујевић, испред Удружења ГРАЂАНИ НА СТРАЖИ, у својству представника домаћег посматрача.

Председник Комисије Зоран Лукић отворио је 7. седницу Комисије и дао реч Мирјани Радановић, секретару Комисије, да прозивањем присутних чланова и заменика чланова Комисије утврди кворум за пуноважно одлучивање. Након извршеног прозивања, председник Комисије је констатовао да седници присуствује 14 чланова, односно заменика чланова Комисије, као и да постоји кворум за пуноважно одлучивање.

Председник Комисије је након тога предложио следећи:

ДНЕВНИ РЕД

1. Разматрање и усвајање Записника 6. седнице Градске изборне комисије;
2. Разматрање и одлучивање о предлогу Одлуке о координираном спровођењу избора за одборнике Скупштине града Београда и одборнике скупштина градских општина града Београда, расписаних за 2. јун 2024. године;

3. Разматрање и усвајање предлога Одлуке о уређењу бирачког места и просторије за гласање за избор одборника Скупштине града Београда и за избор одборника скупштина градских општина града Београда, расписаних за 2. јун 2024. године;

4. Разматрање и усвајање предлога Одлуке о измени и допуни Одлуке о поступку предлагања лица у бирачке одборе за спровођење гласања на изборима за одборнике Скупштине града Београда, расписаних за 2. јун 2024. године;

5. Разно.

Председник Комисије је упознао присутне да је у складу са Пословником, Комисији благовремено и уредно поднет предлог за допуну Дневног реда, након чега је дао реч Зорану Алимпићу, заменику члана Комисије, подносиоцу предметног предлога, који се обратио присутнима наводећи следеће: "Добар дан свима. Ово је предлог који сам ја, мислим, предлагао заједно са мојим колегама и колегиницама и за прошле изборе, који су били у децембру прошле године, а мислим и за претпрошле. Ради се о проблему да након завршених избора материјал који се доноси из општина овде у Градску управу, бива ускладиштен у неки простор, доле у подруму, и након тога листе, односно представници листа, односно заинтересоване стране које учествују на изборима, немају никакву контролу, нити информацију о томе како се тај материјал чува, а законом је предвиђено, и догађало се и раније, да се у материјал накнадно врши увид од стране изборне комисије, да се вреће отварају, да се листићи поново броје, да се врши увид у бирачке спискове и записнике, тако да овај предлог подразумева права свих изборних листа, да уколико то желе, могу да именују одређена лица која би чувала тај материјал, били у ходнику, смењивали се док то поновно бројање, евентуално, не буде спроведено. На тај начин се елиминише и та једна неравноправност, имајући у виду да странке које су на власти у Граду, с обзиром да оне усмеравају и утичу на рад Градске управе, могу да имају приступ том материјалу, уколико то желе, а остале заинтересоване стране на изборима, не могу. Због тога је неопходно да се омогући једно паритетно чување тог материјала од стране свих учесника у изборима до евентуалног поновног увида и бројања. Предлажем да допунимо Дневни ред са овом тачком, да усвојимо ову тачку, и да на тај начин унапредимо изборне услове у односу на претходну годину и годину пре."

Председник Комисије је навео: „Хвала Вам колега. Да ли се још неко јавља за реч? О томе смо разговарали у више наврата и за прошле изборе, а мислим да нисмо на претпрошлим изборима о томе расправљали. Законом је јасно дефинисано да се о чувању изборног материјала стара општинска, односно Градска управа. Ту је начелник Градске управе, комплетна управа која то ради, као и до сада, као и у свим општинама, где се спроводе избори на адекватан начин. Нико нема приступ, осим овлашћених лица, када се ради увид или када се ради неки, у складу са законом, потребан увид у изборни материјал, тако да сматрам да једноставно Градска изборна комисија није овлашћена да на овај начин донесе одлуку о чувању изборног материјала. Можемо да препоручимо, евентуално, само начелници Градске управе, да припреми можда неки извештај о начину чувања, обезбеђивања, печаћења тих просторија и да припреми извештај где се то чува. Ми смо то, чини ми се, радили у прошлом циклусу избора, и да је то било на адекватан начин регулисано. У сваком случају, ставићу на гласање предлог за допуну Дневног реда. Ко је за то да се донесе одлука да се Дневни ред допуни Одлуком о чувању изборног материјала након одржаних избора, која би била пета тачка Дневног реда?"

Председник Комисије је након гласања констатовао да предлог за допуну Дневног реда није добио потребну већину, (4-за), тако да се сматра да је одбијен. Пошто није било других предлога за допуну Дневног реда, стављен је на гласање предложени Дневни ред, који је усвојен већином гласова (10-за, 4-уздржана).

Тачка 1.

Председник Комисије је отворио дискусију по 1. тачки Дневног реда – Усвајање Записника 6. седнице Градске изборне комисије.

Како се нико није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, приступило се гласању и Комисија је једногласно усвојила Записник 6. седнице Градске изборне комисије.

Тачка 2.

Поводом тачке 2. Дневног реда – Разматрање и одлучивање о предлогу Одлуке о координираном спровођењу избора за одборнике Скупштине града Београда и одборнике скупштина градских општина града Београда, расписаних за 2. јун 2024. године, председник Комисије је навео: „Као што знате, Народна скупштина је донела Закон о изменама и допунама Закона о локалним изборима, у коме је предвидела у једном случају краће, у другом случају дуже рокове, за расписивање избора, али је у члану 95а став 2. предвидела да Градска изборна комисија својим актом регулише питање везано за координирано спровођење избора за одборнике Скупштине града Београда и за одборнике за скупштине градских општина. Такође, у ставу 1. истог члана, предвидела је да се примењују одредбе о координираном спровођењу избора из Закона о локалним изборима. Пред вама је предлог Одлуке о координираном спровођењу избора за одборнике Скупштине града Београда и одборнике скупштина градских општина, којом смо регулисали она питање где се преплићу надлежности општинских изборних комисија и Градске изборне комисије, с обзиром да спроводимо изборе на истој територији, али за различите органе власти и да примењујемо исти Закон о локалним изборима. Место где преплићемо неке надлежности, пре свега, тиче се бирачких места, где смо јасно регулисали да се гласање обавља на бирачким местима која одређује Градска изборна комисија. Ту је и питање везано за формирање бирачких одбора, питања везана за излазност, евиденције излазности, бираче и путања везана за гласање ван бирачког места, односно евидентирање лица која су се пријавила за гласање ван бирачког места. Овом одлуком предвидели смо да Градска изборна комисија, а у складу са својом Одлуком о предлагању чланова бирачких одбора у сталном и у проширеном саставу, формира бирачке одборе и у сталном и у проширеном бирачком саставу, који ће спроводити изборе и за једне и за друге органе власти. Ту смо предвидели и како се разрешава случај када неки подносилац изборне листе има различите предлоге и на Граду и на Републици и на градским општинама, како се одређује проширени састав у случају када нека изборна листа нема идентичног предлагача и на градским изборима. Чини ми се да смо предвидели све те спорне случајеве, односно те делове у преплитању надлежности између наше и општинских изборних комисија, и да ће ова одлука на прави начин разрешити све дилеме које постоје.“

Потом је председник Комисије ставио на гласање ову тачку Дневног реда, и Комисија је једногласно усвојила предложену Одлуку о координираном спровођењу избора за одборнике Скупштине града Београда и одборнике скупштина градских општина града Београда, расписаних за 2. јун 2024. године.

Председник Комисије је напоменуо да је ово први пут да се истовремено спроводе градски и општински избори, без парламентарних, односно председничких избора и да је зато и била потребна измена и допуна Закона о локалним изборима и предметна Одлука о координираном спровођењу избора за ова два нивоа власти.

Зоран Алимпић, заменик члана Комисије, је одговорио: „Било је пре 20 година.“

Председник Комисије је навео да мисли да никад нису одржани само општински и градски избори, да је било 2004. године, али са парламентарним, у исто време. „Били су и парламентарни, као и председнички, 2008. године, али никад нису били само општински и градски избори, осим уз неке треће.“

Тачка 3.

Поводом тачке 3. Дневног реда – Разматрање и усвајање предлога Одлуке о уређењу бирачког места и просторије за гласање за избор одборника Скупштине града Београда и за избор одборника скупштина градских општина града Београда, расписаних за 2. јун 2024. године, председник Комисије је навео: „С обзиром на координирано спровођење избора, ми смо већ донели нашу одлуку о уређењу бирачких места, јер смо били обавезани, имајући у виду да Одлука Републичке изборне комисије, која се односила на ову тему, није на потпун начин регулисала уређење бирачких места за спровођење, тада само наших избора. Од данас, то су избори и за одборнике скупштине града Београда и за одборнике градских општина, па смо морали да променимо и да донесемо нову одлуку о уређењу бирачких места. Пре свега, то се односи на уређивање просторије за гласање. Сада имамо две кутије, два бирачка списка, два места где се уручују гласачки листићи, па ће бити мало другачији водичи за гласање на самом бирачком

месту. Овом одлуком смо предвидели да се наша одлука од 12. априла ставља ван снаге. Да ли се неко јавља за реч поводом треће тачке Дневног реда, да ли има нешто нејасно?"

За реч се јавио Зоран Алимпић, заменик члана Комисије и навео следеће: „Мислим да је и о овоме било речи на изборима у децембру. Ради се о члану 5. који говори о обезбеђивању тајности гласања, у коме је предвиђено да отвор паравана буде окренут према зиду. Ово, наравно, омогућава тајност гласања, у смислу да нико не може да види како бирачи гласају. Али, ту имамо и проблем који постоји у пракси, а то је да неки бирачи сликају гласачки листић и после то шаљу где већ треба. Међутим, проблем је да је сликање гласачког листића и употреба мобилног телефона за сликање забрањена на бирачком месту. Да би то чланови бирачког одбора и посматрачи могли ипак да уоче и да спрече, предлажем да се у члану 5, у тачки 2), где стоји да параван треба да буде окренут према зиду, дода реч: „дијагонално", тако да не буде скроз према зиду, него укосо-дијагонално. На тај начин ће бити заштићена тајност бирача и неће се видети за кога гласају, али ће им бити отежано да сликају мобилним телефоном, односно то ће чланови бирачког одбора и посматрачи можда моћи да спрече, те предлажем да на тај начин унапредимо ову одлуку, да додамо да отвор паравана треба да буде окренут према зиду, али дијагонало."

Председник Комисије је упитао присутне: „Да ли се још неко јавља за реч? Уколико не, само бих допунио да смо о томе причали и да је Упутством о уређењу бирачких места од Републичке изборне комисије прописан овај начин. Колико се сећам, то је и стриктно уведено у Закон 2022. године и у Упутство, а као једна од обавезујућих, свеобухватних препорука ОДИХР-а, који је пратио изборе 2020. године, и ОЕБС-а, који су инсистирали да због тајности гласања искључиво паравани буду окренути на тај начин што се леђа бирача не могу видети, да буду заклоњени параваном. Та препорука је тада ушла и од тада се тако и примењује. Сматрали смо и тада када смо причали и сматрам и сад, наравно ја лично, да сваки други начин па и дијагонално, умањује тајност гласања, у случају кад би било окренуто супротно од овог што је предложено, ипак умањује тајност гласања и доводи у сумњу тајност и самосталност у гласању бирача који се ту налази. Овај начин је, како је то било и по препорукама и како је у Упутству Републичке изборне комисије, ипак најбољи и највише штити бираче од неке сумње у то, или у урушавању њихове приватности приликом исказивања њихове воље. Због тога, ја нећу гласати за Ваш предлог за измену ове предложене одлуке. У сваком случају, у складу са Пословником, гласаћемо о томе. Уколико нема других предлога за измену овог општег акта, ко је за то да прихватимо предлог колеге Алимпића да се у члану 5. тачка 2) дода да отвор паравана буде окренут дијагонално према зиду? Један је за, констатујем да наведени предлог није добио потребну већину да би био усвојен."

Како се нико више није јавио за реч, председник Комисије је ставио на гласање ову тачку Дневног реда, и Комисија је већином гласова донела предложену Одлуку о уређењу бирачког места и просторије за гласање за избор одборника Скупштине града Београда и за избор одборника скупштина градских општина града Београда, расписаних за 2. јун 2024. године. (11-за, уздржаних-3).

Тачка 4.

Поводом тачке 4. Дневног реда – Разматрање и усвајање предлога Одлуке о измени и допуни Одлуке о поступку предлагања лица у бирачке одборе за спровођење гласања на изборима за одборнике Скупштине града Београда, расписаних за 2. јун 2024. године, председник Комисије је упознао присутне: „Имајући у виду да је донета Одлука о координираности спровођења избора, да је промењен закон и да су данас и расписани избори за одборнике скупштина градских општина на територији града Београда, имамо још једну нову ситуацију, а то је да законодавац каже, а што смо и ми рекли у нашој основној одлуци о измени и допуни одлуке - да нико не може бити члан бирачког одбора ко је одборник или кандидат за одборника. У нашем основном тексту одлуке, обухватили смо кандидате за одборнике за Скупштину града Београда. Сада смо то допунили тако што предвиђамо да је обавеза градских општина, односно општинских управа, да воде евиденцију и упоређују предлоге за именовање чланова бирачких одбора, у сталном и у проширеном саставу, са њиховим кандидатима на свим проглашеним изборним листама за одборнике, те уколико је неки кандидат за одборника уједно предложен и за члана бирачког одбора, то евидентира и о томе нас обавесте како би ми, као Градска изборна комисија, одбили такав предлог. Уколико то увиде пре петнаестог дана пред одржавање избора, у том случају, предлагач има право да предложи друго лице. Овде ћемо

радити упоређивање када добијемо наредног дана од петнаестог дана пред изборе све предлоге за избор за именовање за стални и проширени састав, ради упоређивања са кандидатима за одборнике проглашених изборних листа за град Београд. То је та допуна која је била нужна, имајући у виду да ће бити координирано спровођење избора за ова два нивоа власти. Да ли се поводом ове четврте тачке Дневног реда неко јавља за реч, да нема неко предлог за допуну или сугестије везано за ову одлуку?"

Како се нико није јавио за реч, председник Комисије је ставио на гласање ову тачку Дневног реда, и Комисија је једногласно донела предложену Одлуку о измени и допуни Одлуке о поступку предлагања лица у бирачке одборе за спровођење гласања на изборима за одборнике Скупштине града Београда, расписаних за 2. јун 2024. године.

Тачка 5.

Поводом тачке 5. Дневног реда – Разно, за реч се јавио Зоран Алимпић, заменик члана Комисије и изјавио следеће: „На једној од претходних седница имао сам допуну Дневног реда и један предлог, који је био везан за захтев који би Градска изборна комисија доставила МУП-у и Министарству државне управе и локалне самоуправе, у вези са информацијама о подацима око бирачких спискова. Тај предлог је, на моје изненађење, усвојен, данас овај мој предлог, тј. два која нису усвојена, али тај начелно јесте, не знам шта се са тим догодило, немам повратну информацију. Не бих желео да се овде догађа оно што се изгледа догађа у Републичкој скупштини, а то је да се захтеви, три захтева опозиционих странака начелно усвоје, па се испостави да се ниједан не спроводи. Нема ништа ни од комисије за бирачки списак, нема ништа ни од промена по питању медија, односно да „независни" РТС одбија да дође на састанак или одлаже, претпостављам да ће и независно Министарство за државну управу да одбије да нека комисија гледа бирачки списак. Изгледа да је читаво то обећање да ће нешто бити спроведено, заправо служило само да се одређене странке увуку у изборни процес, да би опет биле покрадене. Не бих желео да се тако нешто деси и са мојим предлозима, бар оним малобројним које сте спремна да прихватите у разматрање."

Председник Комисије се захвалио и извинио, наводећи да је био убеђен да ће колегиница Ирена да га информише.

За реч се поново јавио Зоран Алимпић, заменик члана Комисије и додао: „Ирена је на путу, у иностранству, немам контакт са њом."

Председник Комисије је наставио: „Погрешио сам, требао сам ја да Вас информишем, извињавам се, прихватите моје извињење. Ми смо одмах након те седнице, где смо се договорили да колегиница Ирена буде члан посебне комисије, која ће сачинити текст тог писма, одржали састанак, конципирали текст писма, односно молбе, захтев. Мислим да смо га именовали као захтев и послали и једном и другом министарству, чини ми се да је отишло овог понедељка. Пре тога, поново се колегиница Ирена сложила са самим текстом. Очекивао сам да ће Вас она информисати, али погрешио сам, требао сам ја."

За реч се поново јавио Зоран Алимпић, заменик члана Комисије и навео: „Обавестићете нас све када одговор стигне."

Председник Комисије је даље наставио: „Наравно и још једном се извињавам што Вас нисам информисао да је то отишло, очекивао сам да колегиница коју сте Ви предложили у ту посебну комисију то уради. Да поновим, ми смо опет, због колега, упутили писма свим шефовима одборничких група, са нумеричким приказом, са одлуком о начину предлагања чланова бирачких одбора, са одлуком о бирачким местима, са одлукомо бирачким местима у Exel табели, са предлогом формулара - како се овлашћују лица за предлагање бирачких одбора у сталном саставу и на територији града Београда, посебно по општинама. Немамо повратну информацију, само једна одборничка група је предложила, дала списак овлашћених лица за предлагање сталног састава бирачких одбора, остали нису још ништа урадили. Надам се да има довољно времена, али опет, требало би мало брже то и урадити. Ми ћемо сада, с обзиром да смо променили ову једну одлуку, да смо донели Одлуку о координираном спровођењу поново послати свим одборничким групама и ове одлуке и контактирати их да видимо шта се дешава."

За реч се јавио Зоран Алимпић, заменик члана Комисије и навео: „Видео сам да је усвојено и да смо поставили на сајт нумерички приказ, колико која одборничка група има, а да ли је урађен и распоред на којим бирачким местима која одборничка група има?“

Председник Комисије је одговорио: „Има. Постављено је све у шиту два. Шит један је легенда, која обухвата које су то одборничке групе, ко колико процентуално има укупно, а у шиту два, по општинама и по сваком бирачком месту. Да ли се још неко јавља за реч? Уколико не, закључујем данашњу седницу Градске изборне комисије. Имамо најаву предаје листе у 17 часова, то је за неких петнаест минута, молим вас ко жели да остане и још једна напомена с обзиром да је данас петак, сутра субота, прексутра маратон, ако се слажете да Стручна служба погледа, односно сви заједно погледамо ту листу и уколико је могуће, можда чак и за вечерас, да закажемо седницу и да одлучимо о ваљаности, односно о проглашењу те изборне листе. Хвала пуно.“

Како се нико није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, председник Комисије је закључио седницу у 16.45 часова.

ЗАМЕНИК СЕКРЕТАРА

Биљана Живковић

ПРЕДСЕДНИК

Зоран Лукић